

SODOR VONAL

AZ ORSZÁGOS VÍZÜGYI FŐIGAZGATÓSÁG LAPJA
VI. ÉVFOLYAM 4. SZÁM 2023. DECEMBER

SZIGETKÖZI
TERMŐHELYEK TALAJNEDVESSÉG-
FORGALMÁNAK VIZSGÁLATA

VÍZ- ÉS TÁPANYAG-
VISSZATARTÓ MEGOLDÁSOK
A KISVÍZGYŰJTŐKÖN –
NEMZETKÖZI KUTATÁSI PROJEKT
OVF-RÉSZVÉTELEL

ADATSZOLGÁLTATÁS –
MI ADHATÓ KI ÉS MI NEM?

Szappanos Ferenc: „Kíváncsi voltam, hogy én,
az egyszerű alföldi család fia, mire vagyok képes.”

KEDVES KOLLÉGÁK!

24 évvel ezelőtt, ősszel léptem be először munkavállalóként a Márvány utcai épületbe. A negyedik emeletre kerültem: tetszett a gyönyörű kilátás, a világos helyiségek, egyből otthon éreztem magam. Rengeteg változás történt azóta. Kezdetben csak egy épület volt, majd végigéltük a D szárny felhúzásának viszontagságait és a C épület átépítését, korszerűsítését.

A Belvízvédelmi Osztályra kerültem. Tartottam tőle, mert új terület volt számomra, de szerencsém lett: a tapasztalt kollegák befogadtak, segítőkészen átadták szakmai ismeretüket. Akkor én voltam a fiatal munkaerő, és az évek során szomorúsággal éltem meg nagyszerű munkatársaim nyugdíjas búcsúztatóit – egyedül maradtam a régi csapatból. Mikor beléptem, száz fő volt az OVF létszáma, aztán hullámvölgyek és felemelkedések következtek, elnevezésünk és jogállásunk is többször változott – voltunk OKTVF (Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főigazgatóság), VKK (Vízügyi Központ és Közgyűjtemények), VKKI (Vízügyi és Környezetvédelmi Központi Igazgatóság); kineveztek köztisztviselővé, de a hozzá szükséges szakvizsgát éppen akkor tettem le, amikor újra közalkalmazott lettem. A mélypont az volt, amikor csupán húszan maradtunk, minden szakterületet egy fő képviselt, innen állt fel újra az OVF az eredeti elnevezéssel.

Mikor beléptem, éppen belvizes időszak volt. Ma már régműltként emlegetik az 1998-99-es éveket – amikor a fél ország víz alatt volt – és a 2010-2011-es 400 ezer hektár fölötti elöntéseket. Az utóbbi 10 évben nem alakult ki számottevő belvíz, az aszály vette át az uralkodó szerepet. Nehéz a mostani helyzetben elmagyarázni a döntéshozóknak, hogy számíthatunk még korábban tapasztalt mértékű belvizekre is.

Hérakleitosz mondását, hogy *„Semmi sem állandó, csak a változás maga”*, abszolút bizonyította a vízügy folyamatos átalakulása, ugyanakkor Brent Weeks megállapítása is igaz: *„Az álarcok változnak, de a komédiás ugyanaz marad”*. Lehet a nevetek és felépítést változtatni, a vízügy ugyanúgy egy család marad: alapvető célja változatlanul a vízügyi rendszerek szakszerű kezelése, fejlesztése.

Mindenkinek sok erőt, kitartást kívánok a folyamatos változások követéséhez és lelkesedést a régi értékek megtartásához!

• *Iványi Krisztina*

KÖSZÖNTŐ

A MI SZAKMÁNK

<u>VÍZTUDOMÁNY</u>	<u>4</u>
--------------------	----------

<u>HÍREK</u>	<u>12</u>
--------------	-----------

<u>VÍZ-ÜGYÜNK</u>	<u>19</u>
-------------------	-----------

KÖZÖSSÉG

<u>VÍZTÜKÖR – INTERJÚSOROZAT</u>	<u>25</u>
----------------------------------	-----------

<u>TÖRTÉNELEM</u>	<u>32</u>
-------------------	-----------

<u>VÍZÜGYES ÉLET</u>	<u>34</u>
----------------------	-----------

<u>SZEMÉLYI HÍREK</u>	<u>42</u>
-----------------------	-----------

TUDÁSTÁR

<u>TANULUNK-OKTATUNK</u>	<u>43</u>
--------------------------	-----------

SODORVONAL

az Országos Vízügyi
Főigazgatóság negyedéves
kiadványa

felelős kiadó: Láng István

kiadó: Országos Vízügyi
Főigazgatóság

felelős szerkesztő: Teszári Nóra

szerkesztő:

Csengeriné Veczán Éva
Süveggyártó Anita Mária
Tóth Krisztián
Vitéz-Pekáry Anna

korrektor: Pákozdi Nóra

grafikus: Zsuffa Zsanna Lídia

címlapfotó: Romet Róbert:
Dunasziget Denkpál-hallépcső
hátlapfotó: Romet Róbert,
Tiszaszőlős, Aranyosi Tisza
folyószakasz, horgász pallóút

SZIGETKÖZI TERMŐHELYEK TALAJNEDVESSÉG-FORGALMÁNAK VIZSGÁLATA

BEVEZETÉS

Hazánk legnagyobb természetes víztárolója a talaj, ezért nedvességforgalmának vizsgálata vízgazdálkodási szempontból is elengedhetetlen. Stratégiai kiindulópont, hogy hogyan tudunk optimális mennyiségű vizet tárolni (mezőgazdasági) területeinken úgy, hogy a jelentkező vízigényeket megfelelően kiszolgáljuk. A kérdés megválaszolása nehéz, és csakis integráltan lehetséges.

A mezőgazdasági termelés jelentős vízigénnyel bír, éppen ezért kiváló lehetőség a vízfelhasználás hatékonyságának vizsgálatára. Az elmúlt évtizedekben számos tanulmány jelent meg a különböző talajművelési rendszerek talajvízháztartásra gyakorolt hatásairól. A fizikai talajbolygatás erősségétől függően az alábbi talajművelési rendszereket különböztetjük meg: hagyományos, csökkentett (talajkímélő) és művelés nélküli (direktvetés).

A napjainkban rendelkezésre álló számítási kapacitásoknak köszönhetően a matematikai modellek szerepe jelentősen megnőtt. A modellek képesek összetett folyamatok és kölcsönhatások leírására: szimulálják a valós rendszerben zajló folyamatokat, ezáltal elősegítik a vízgazdálkodási, területhasználati forgatókönyvek értékelését, ajánlások kidolgozását. Vizsgálatom során szimulációs modellt (SWAP – Soil Water Atmosphere Plant) alkalmaztam a talaj nedvességforgalmának, valamint a különböző vízmegtartó talajművelési módok talajnedvességre gyakorolt hatásának értékelésére. A modell kalibrációját a szigetközi termőhelyekre a Szigetközi Ökológiai Monitoring Program talajnedvesség adatainak felhasználásával végeztem el. Az adaptációt követően becsültem, majd összehasonlítottam két talajkímélő, vízmegtartást elősegítő technológia és a hagyományos művelés talajnedvesség-forgalomra gyakorolt hatását.

A SWAP MODELL ADAPTÁCIÓJA

A SWAP agro-hidrológiai modell alkalmas a talajzóna-vízforgalom szimulálására. Bemenő adatai között szerepelnek a meteorológiai-, növénytermesztési- és talajadatok, valamint kezdeti és peremfeltételek. A talajszelvényben történő vízáramlást a Richards-egyenlet (tranzien্স áramlási egyenlet a telítetlen porózus közegben zajló folyadékmozgás leírására – *a szerk.*) segítségével

számítja. A talajtulajdonságokat talajhidrológiai függvényekkel reprezentálja a modell, amelyeket a van Genuchten és Mualem (VGM) analitikus összefüggések paramétereivel kell megadni. A függvények kezdeti paramétereit a RETC nevű programmal számítottam a mért víztartó- és vízvezetőképesség-értékek alapján.

A napi felbontású meteorológiai adatok a mosonmagyaróvári állomásról származnak. A SWAP modell kalibrálásához felhasznált talajnedvesség-adatok BR-150 típusú, kapacitív elven működő mélyszondás műszerrel mért, térfogatszázalékban (tf%) kifejezett értékek. A modellt a 10, 30, 50 és 70 cm mélyen mért talajnedvességtartalom-adatokhoz illesztettem a paraméterek változtatásával. A kalibrált paramétereket fel nem használt mérési adatokkal teszteltem. Az illeszkedést ezután modellhatékonysági mutatók segítségével értékeltem.

MINTATERÜLET

1. T-03 – *Dunakiliti*: Szántó, talaja humuszos öntés.
2. T-09 – *Püski*: Szántó, talaja humuszos öntés.
3. T-16 – *Dunasziget*: Hullámtéri erdő, karbonátos humuszos öntéstalaj.

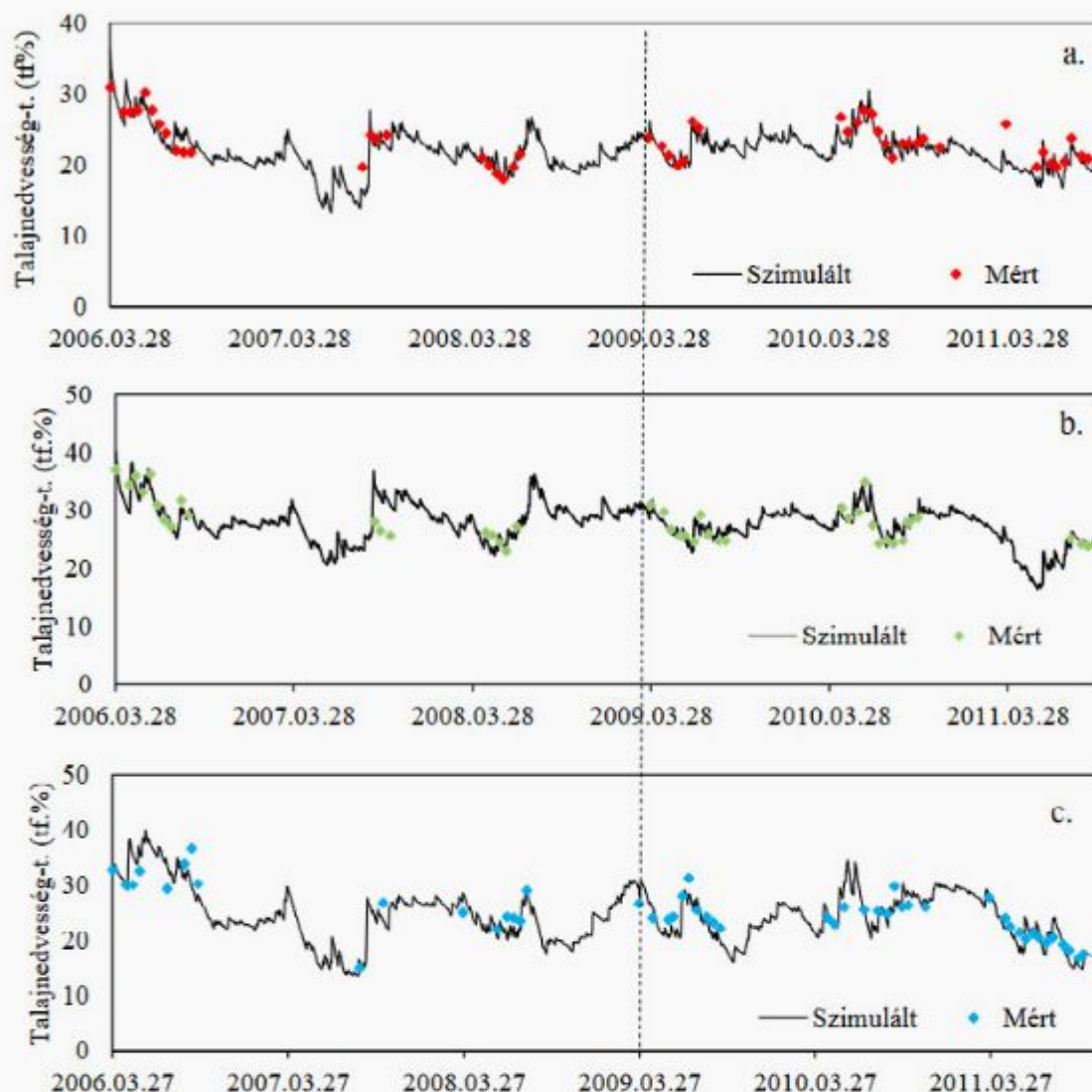
A T-03 és T-09 szántó művelési ágú mintaterületen a vizsgálati években a tavaszi árpa, kukorica és az őszi búza termesztés volt a meghatározó.

A TALAJNEDVESSÉG SZIMULÁCIÓJA

A szimulációk 2006-2022. között foglalnak magukban két időszakot. Az első időszak 2006-2011., a második 2021-2022. A 2006-2011 közötti időszakban a szimulált átlagos talajnedvesség-tartalom a felső 70 cm-es rétegben minden mintaterület esetében kielégítő vagy megfelelő volt, mind a kalibrációs, mind a validációs időszakban. Az R^2 értéke 0,51-0,74, míg az RMSE (lineáris modellek korrigált illeszkedési helyessége, a modell pontossága, valamint az átlagos négyzetes hiba négyzetgyöke – a szerk.) 0,01-0,03 ($\text{cm}^3 \text{ cm}^{-3}$) között változott. Az 1. a-c. ábra a vizsgált termőhelyek felső 70 cm-es rétegében mért és modellezett talajnedvesség-tartalom értékeket hasonlítja össze. Az ábrákon jól látszik, hogy a modellezett idősorok megfelelően írják le az intenzív csapadékok és a párolgási veszteség talajnedvességre gyakorolt hatását.

A 2. a-c. ábra a mintaterületek felső 70 cm-es rétegében mért és modellezett talajnedvesség-tartalom értékeket hasonlítja össze a második szimulációs időszakban.

Megállapítható, hogy a talajrétegek átlagában minden esetben kielégítő a modell teljesítménye. Az R^2 0,65-0,73, az RMSE értéke 0,01-0,05 ($\text{cm}^3 \text{ cm}^{-3}$) között alakult.

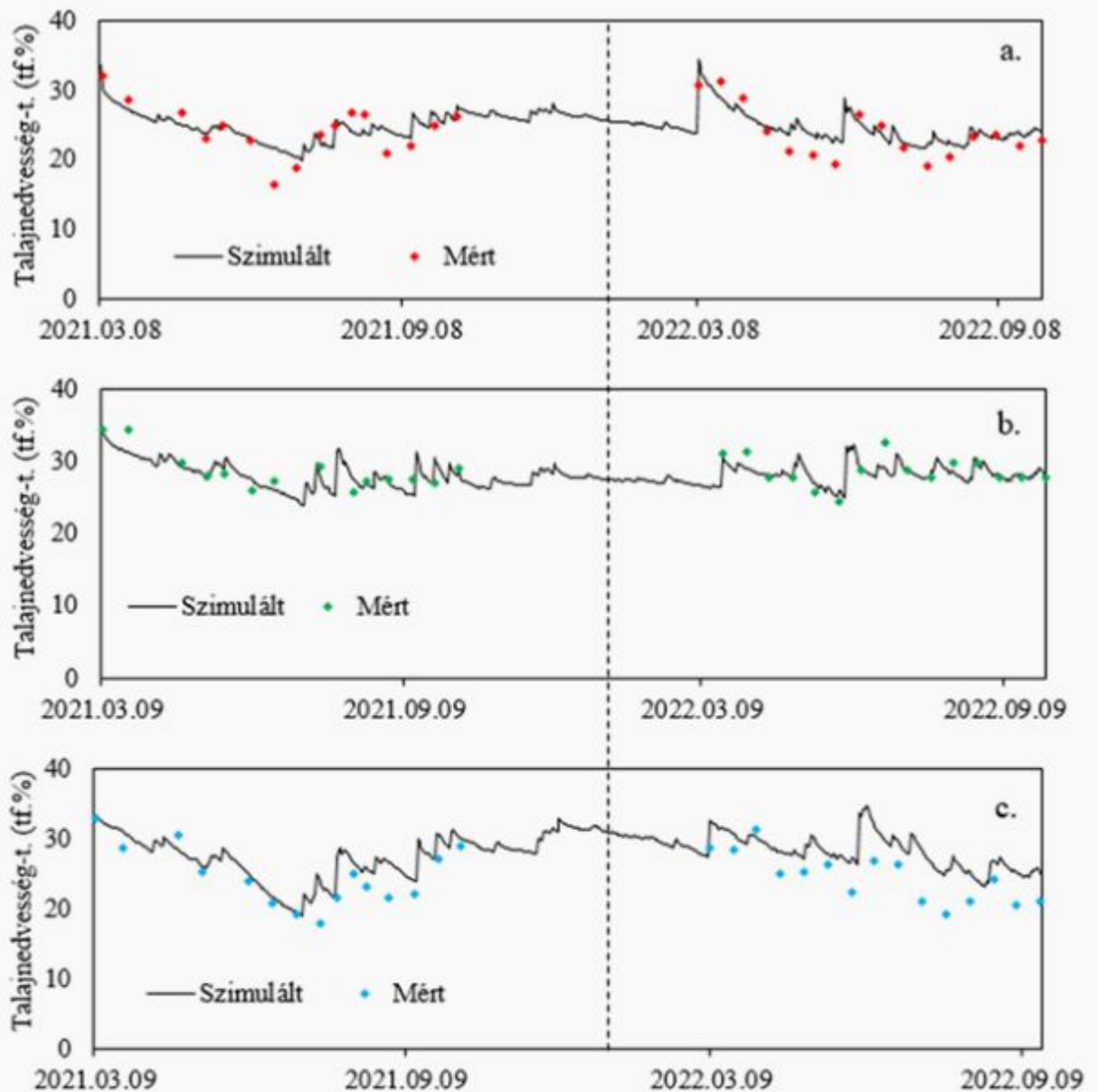

1. a-c.ÁBRA: A SZIMULÁLT ÉS A MÉRT TALAJNEDVESSÉG-TARTALOM ÖSSZEHAJONLÍTÁSA A FELSŐ 70 CM ÁTLAGÁBAN T-03 (A.), T-09 (B.) ÉS T-16 (C.) KEZELÉS ESETÉBEN (2006-2011). A FÜGGŐLEGES VONAL A KALIBRÁCIÓS ÉS VALIDÁCIÓS IDŐSZAKOT VÁLASZTJA EL. KÉSZÍTETTE: DR. KÁSA ILONA

Fontos kiemelni, hogy mindhárom választott mintaterület talajnedvesség-értékeire mérhető hatást gyakorolnak a Duna nagyobb árhullámai, ugyanakkor a mérőhelyek taljai a Dunától mért távolságuk és tulajdonságaik függvényében eltérően reagálnak azokra. Az árhullámok talajnedvességre gyakorolt hatása (amelyet a peremfeltételek beállításánál megfelelő adatok hiányában nem tudtam figyelembe venni), illetve a nem helyben mért csapadék hozzájárulhat a szimulációk bizonytalanságához.

TALAJMŰVELÉS HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA A TALAJNEDVESSÉG-TARTALOMRA

A SWAP-ban a talajművelési gyakorlatok hatásának vizsgálata megfelelő parametrizációval elvégezhető. Munkámban három talajművelési mód talaj-

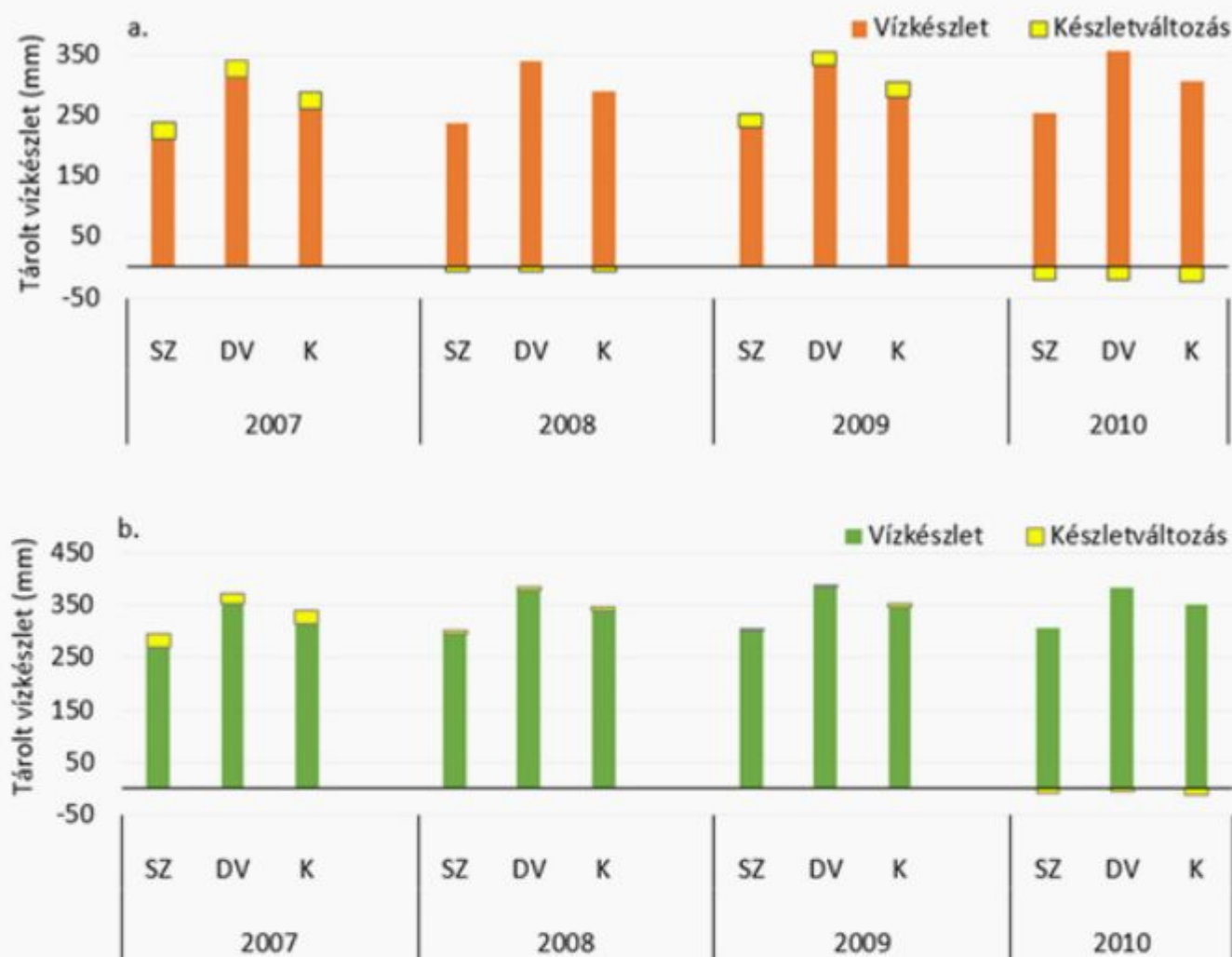

2. a-c. ÁBRA: A SZIMULÁLT ÉS A MÉRT TALAJNEDVESSÉG-TARTALOM ÖSSZEHASONLÍTÁSA A FELSŐ 70 CM ÁTLAGÁBAN T-03 (A.), T-09 (B.) ÉS T-16 (C.) KEZELÉS ESETÉBEN (2021-2022). A FÜGGŐLEGES VONAL A KALIBRÁCIÓS ÉS VALIDÁCIÓS IDŐSZAKOT VÁLASZTJA EL. KÉSZÍTETTE: DR. KÁSA ILONA

nedvesség-forgalomra gyakorolt hatását becsültem a Dunakiliti (T-03) és Püski (T-09) mintaterület vonatkozásában.

0. Referencia állapot: alpművelés szántással (SZ), 25-30 cm
1. Művelés nélküli direktvetés (DV)
2. Kultivátoros művelés (K), 16-20 cm

A modellbeállításhoz az OPTAIN projekt keretében (különböző régiókra és talajokra) kidolgozott ajánlásokat követtem. A forgatókönyveknél a józsefmajori (Hatvan) tartamkísérlet talajművelési rendszereiben mért talajhidrológiai

3. a-b. ÁBRA: A FELSŐ 1 MÉTERBEN TÁROLT TALAJNEDVESSÉG KÉSZLET (ÉS KÉSZLETVÁLTOZÁS) A KÜLÖNBÖZŐ TALAJMŰVELÉSEKBEN A T-03 (A) ÉS T-09 (B) MINTATERÜLETEN (2007-2010). SZ: SZÁNTÁS, DV: DIREKTRETÉS, K: KULTIVÁTOR. KÉSZÍTETTE: DR. KÁSA ILONA

függvényekre illesztett VGM függvények paraméterbeállításait vettem alapul, figyelembe véve a vizsgált mintaterület talajtulajdonságait és klimatikus viszonyait.

TALAJMŰVELÉS HATÁSÁNAK BECSLÉSE

A különböző talajművelések hatását a talajnedvesség alakulására a 2006-2011 közötti időszakban vizsgáltam. A 3.a,b. ábra a modellezett tárolt vízkészletet szemlélteti – beleértve a készletváltozást is – a talajprofil felső egy méterében.

A számítások szerint a Dunakiliti (T-03) mérőhelyen a direktvetésben az átlagos becsült vízkészlet 42%-kal, míg a kultivátoros művelésben 21%-kal magasabb lenne, mint a szántásban. A Püski (T-09) mintaterületen a direktvetésben 27%-kal, a kultivátoros kezelésben pedig 15%-kal magasabb az átlagos

Talajművelés T-03	Talajmélység (cm)	Átlag	Min	Max
SZ	10-30	22,2	14,6	38,8
	50-70	22,0	14,2	39,6
DV	10-30	34,5	27,4	43,8
	50-70	27,9	18,6	44,0
K	10-30	27,2	15,5	40,3
	50-70	25,2	16,0	34,3
T-09				
SZ	10-30	29,6	19,0	41,4
	50-70	27,6	13,7	42,6
DV	10-30	37,4	28,2	46,4
	50-70	34,9	18,2	57,1
K	10-30	32,8	22,3	45,2
	50-70	32,3	17,4	50,6

1. TÁBLÁZAT. MINIMUM, MAXIMUM ÉS ÁTLAGOS TALAJNEDVESSÉG-TARTALOM (TF%) ÉRTÉKEK ($P < 0,05$) A KÜLÖNBÖZŐ MÉLYSÉGEKBEN. KÉSZÍTETTE: DR. KÁSA ILONA

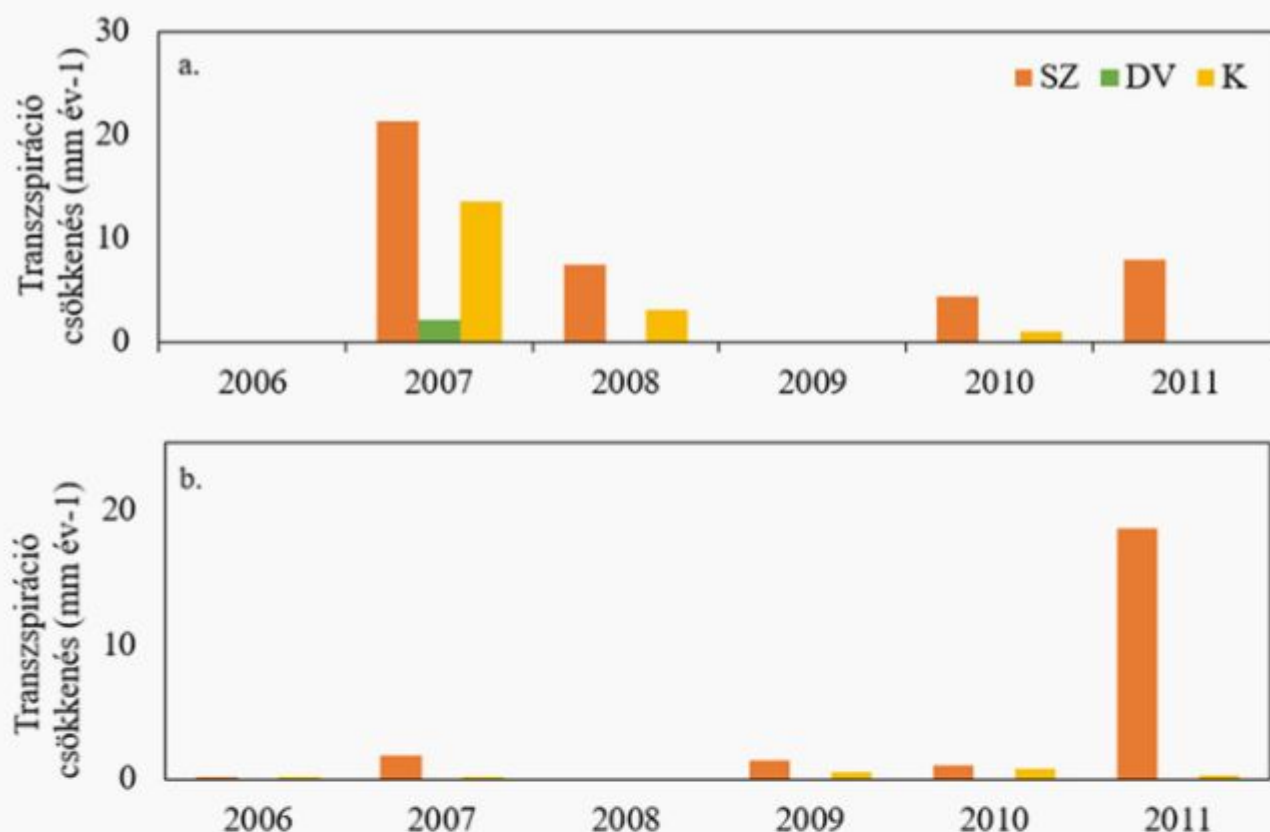
nedvesség készlet a szimulációk szerint. Az 1. táblázat a talajnedvesség-tartalom alakulását szemlélteti a 10-30 cm, illetve 50-70 cm-es mélység öt éves átlagában a különböző talajművelési forgatókönyvekben.

Általánosságban elmondható, hogy a szántásos műveléshez viszonyítva a felső talajrétegek nedvességtartalma jelentősebben változott, mind a kultivátoros, mind a direktvetéses művelésben, mint az alsóbb talajrétegeké. A jelenség nem meglepő, hiszen a talajbolygatás elsősorban a feltalajt érinti.

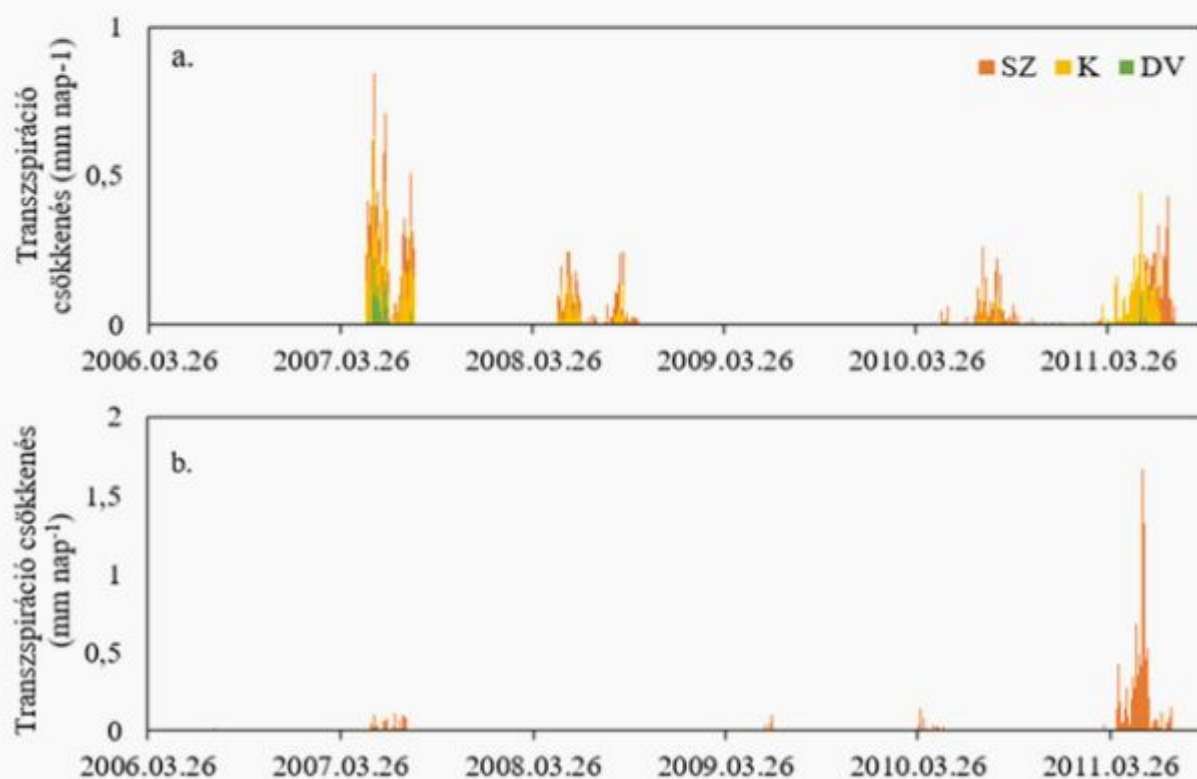
SZÁRAZSÁGSTRESSZ SZIMULÁCIÓJA

A szárazságstressz szimulációja alapján megállapítható, hogy sem a Dunakiliti (T-03), sem a Püski (T-09) mérőhelyen nem volt jelentős vízhiányos állapot a megfigyelési időszakban. Továbbá a 4. a. és b. ábrán jól látható, hogy mind a direktvetés, mind a kultivátoros forgatókönyv esetén a szárazságstressz értékek alacsonyabbak maradtak, mindkét mintaterület esetében.

A Dunakiliti mintaterületen a legnagyobb éves transzspiráció csökkenés a szántásos művelésben 21,3 mm volt 2007-ben. A kultivátoros kezelésben ugyanez az érték 13,6 mm volt. A direktvetés-szárazságstressz gyakorlatilag nem jelentkezett a megfigyelési időszakban a modellszámítások szerint. A Püski (T-09) mérőhelyen a Dunakiliti (T-03) területhez képest a legtöbb évben alacsonyabb transzspiráció csökkenés értékek adódtak. Egyedül 2011-ben, a szántás esetében volt számottevő az értéke, évi 18,5 mm.

4. a, b. ÁBRA: ÉVES ÁTLAGOS SZÁRAZSÁGSTRESSZ A T-03 (A) ÉS T-09 (B) MINTATERÜLETEN.
KÉSZÍTETTE: DR. KÁSA ILONA

5. a, b. ÁBRA: SZÁRAZSÁG STRESSZ NAPI ÉRTÉKE A T-03 (A) ÉS T-09 (B) MINTATERÜLETEN.
KÉSZÍTETTE: DR. KÁSA ILONA

A kultivátoros kezelés, illetve direktvetés forgatókönyv esetében a szárazságstressz becsült értéke elhanyagolható volt. Az alacsony értékek összhangban vannak a mintaterület nagyobb tárolt vízkészletével. Amennyiben a transzspiráció csökkenés napi dinamikáját vizsgáljuk (5. a., b. ábra) nem meglepő módon megállapítható, hogy a legmagasabb értékek a tavaszi-nyári időszakban jelentkeztek.

A becslések szerint mind a direktvetés, mind a kultivátor forgatókönyv esetében a szárazságstressz csökkenthető, amely fontos szempont a klímaváltozás várható hatásait figyelembe véve.

ÖSSZEFOGLALÁS

Összességében megállapítható, hogy a SWAP modell hasznos eszköz a talaj nedvességforgalmának és a különböző talajművelési rendszerek talajnedvesség-dinamikára gyakorolt hatásának becslésére. A modellmódszer igazolta a talajkímélő talajművelési rendszerek és a direktvetés talajnedvességforgalomra gyakorolt kedvező hatását. A modellezési munkák elősegítik, hogy megalapozott döntések szülessenek a vízkészletek megőrzése és okszerű használata érdekében. Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy a szimulációs kísérletek nem helyettesítik a terepi kísérleteket és méréseket, de kitűnően kiegészíthetik azokat.

- *Dr. Kása Ilona*

ENVIRON-KONFERENCIA NEGYEDSZER

Szeptember végén negyedik alkalommal rendezte meg országos értekezletét az OVF in-house partnere, a VIZITERV Environ Nkft. Az ország több pontjáról összegyűlt kollégák nem csak a jelenlegi feladatokról és a közeljövő legnagyobb kihívásairól hallhattak, de végre ismét személyesen is beszélgethettek azokkal, akikkel amúgy napi többszöri emailváltásban állnak. Megható emberei pillanatok, személyes sztorik, laza esti mulatság – természetesen ezek sem maradtak ki a kétnapos vízügyi eseményből.

Működésének története alatt negyedik alkalommal gyűlt össze a teljes Environ-csapat, hogy a szakmai feladatokat az irodánál szebb helyszínen, kicsit kötetlenebb formában, és végre együtt beszéljék meg. Az Esztergomban megrendezett kétnapos értekezlet megnyitásaként Gacsályi József ügyvezető a 13. vízügyi igazgatóságnak nevezte az Environt, amely olyan jól használható tudást fog össze, ami meghatározó lesz a jövő vízügyi feladataiban.

A tulajdonos OVF nevében Láng István főigazgató hozzátette, hogy a cég erősségei a tervezés és komplex előkészítés, a mérnök-műszaki ellenőrzés, a műszaki szolgáltatás és üzemeltetés, valamint a kutatás-oktatás területén vannak, az Environ hatékonysága pedig a gyorsaságban rejlik, ami azonban sosem mehet és megy a szakmai színvonal rovására. A jövőt illetően az ügyvezetőtől elhangzott, hogy továbbra is elsődleges feladat az

HALLGATÓSÁG

fotók / Environ / Balogh László Zsolt

VISSZATÉRT A RÉGI LAJOS

LÁNG ISTVÁN ÉS ILLÉS LAJOS

fotók / Environ / Balogh László Zsolt

LÁNG ISTVÁN ÉS GACSÁLYI JÓZSEF

in-house-konstrukció keretében egy stabil szakmai háttér biztosítása az OVF és a vízügyi igazgatóságok számára, ugyanakkor a cég piaci jelenlétét is erősíteni kell.

A nagyprojektekkel összefüggésben kiemelte a Nyírség vízpótlásával, a Homokhátság II. ütemével és a CIVAQUA-val kapcsolatos munkát. Gacsályi József hangsúlyozta azt is, hogy fontos a kapcsolatok javítása, újak kialakítása és a közös gondolkodás a társterületek képviselőivel, mint például a Nemzetgazdasági Kamara vagy a MAGOSZ (Magyar Gaz-

dakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége – a szerk.).

A szakmai előadások sorában Szakó Gábortól a Nyírség vízpótlásával, Laurinyecz Páltól pedig a Homokhátság-projekttel kapcsolatban hangzottak el a leglényegesebb tudnivalók. Fülöp Szilárd az Environnak az OVF projektmenedzsment-feladatait támogató munkájáról, Kovács Gyula a műszaki ellenőri tevékenységről, dr. Gyebrószky Csilla a Hatósági Csoportot érő kihívásokról, míg Szabóné dr. Pál Ildikó a közbeszerzés viszontagságairól számolt be

a kollégáknak. Mivel Kerti Andor műszaki igazgatóhelyettes az év végén visszavonul, az utódjának Gacsályi József Németh Zoltánt kérte fel, aki köszönettel elfogadta a megbízást.

Nem is lenne vízűgyes az esemény, ha a szakmai szenvedély mellett kimaradt volna belőle a szív. Az alapító és korábbi ügyvezető, Illés Lajos megrendítő őszinteséggel mesélt a csapatnak arról az egészséget érintő, rettentő nehéz időszakról, amin keresztülment az

fotók / Environ / Balogh László Zsolt

KERTI ANDOR

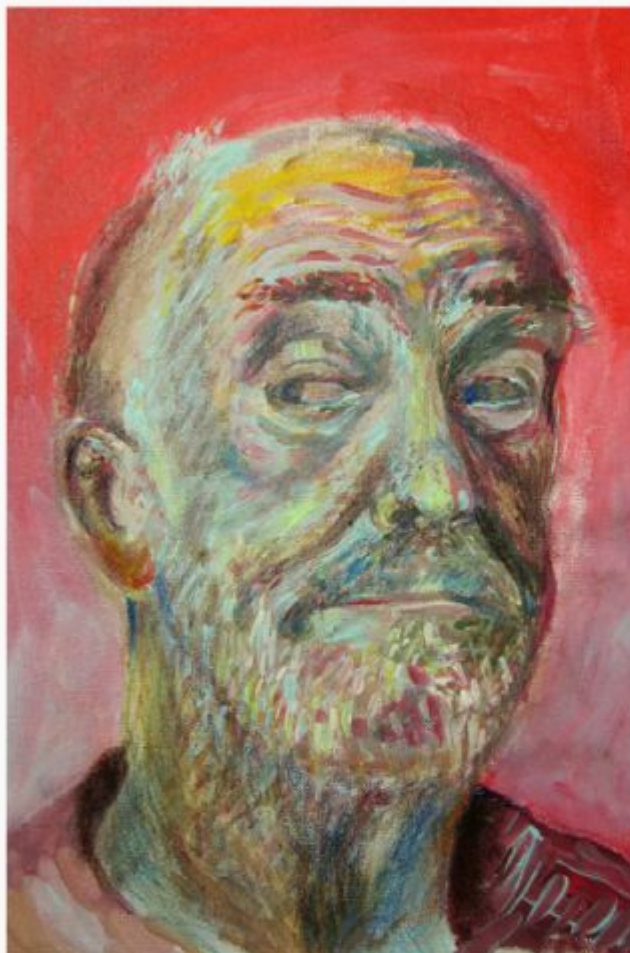

ILLÉS LAJOS ÉS GACSÁLYI JÓZSEF

elmúlt egy évben, de örömmel láthatta az elérzékenyült hallgatóság, hogy visszatért a „rég Lajos”, aki a háttérben továbbra is része marad az Environ életének. A megható pillanatokat még lehetett fokozni: a társalapító, szövetséges és jó barát, Kerti Andor az „A tanú” című film részletének átiratával mondott frappáns laudációt Lajosról, aki aztán az Örökös Ügyvezető megtisztelő címet vette át utódjától, Gacsályi Jóskától.

• *Teszári Nóra*

A FESTÉS SZERETETE – FEJÉR LÁSZLÓ VÍZÉPÍTŐ MÉRNÖK KIÁLLÍTÁSA

FEJÉR LÁSZLÓ: ÖNARCKÉP

2023. október 3-án Fejér László vízépítő mérnök alkotásaiból rendezett kiállítás nyílt a budapesti Hollán Ernő utcai Lakásgalériában. A festő szerint: „Kiállításokon sokszor elég csak egy formával, színösszetétellel, egy-egy festői mozzanattal megbarátkozni! Számos esetben magam is így vagyok ezzel – az egész képpel nem tudok megbékélni, de van olyan gesztus a képen, ami elbűvöl. Aztán hazamegyek, de a festmény egésze is még bennem mozog, él és kiköveteli elismerésemet.”

A művész kezdeti munkásságáról, élményeiről, alkotói folyamatáról írt önvallomását a QR kód segítségével olvashatjátok el.

ELISMERÉSEK ÁTADÁSA NEMZETI ÜNNEPÜNK ALKALMÁBÓL

A nemzeti ünnepünk, október 23-a alkalmából rendezett ünnepségen magas színvonalú munkájának, kiemelkedő szakmai tevékenységének és példamutató munkahelyi magatartásának elismerésül jutalomban részesült:

- Asztalos-Deme Petra, a Belvízvédelmi és Öntözési Főosztály kiemelt műszaki referense
- Dávid Dorina, a Települési Vízgazdálkodási Főosztály kiemelt műszaki referense

- Farkas Ildikó, a Környezetvédelmi és Vízügyi Levéltár kiemelt műszaki referense
- Galanics Henriett, a Sajtó Osztály kiemelt funkcionális referense
- Géza Alexandra, a Főigazgatói Hivatal igazgatási ügyintézője
- dr. Gregász Tibor, az Ellenőrzési Osztály kiemelt funkcionális referense
- Hanák Viktor, a Közgazdasági Főosztály kiemelt funkcionális referense
- Dr. Hegedűs Hajnalka, a Vízirajzi és Vízyűjtő-gazdálkodási Osztály osztályvezetője
- Kelemen Gergely, a Közgazdasági Főosztály kiemelt funkcionális referense
- Komoróczy Zsuzsa, az Árvízvédelmi Főosztály Kiemelt műszaki referense
- Dr. Liptay Zoltán Árpád, a Vízirajzi és Vízyűjtő-gazdálkodási Főosztály kiemelt műszaki referense
- Németh Márta Katalin, a Közfoglalkoztatási Osztály közfoglalkoztatási referense
- Nyulász Richárd, az Informatikai Főosztály informatikai és hírközlési ügyintézője
- Szabó Károly, a Vízirajzi és Vízyűjtő-gazdálkodási Főosztály kiemelt műszaki referense
- Seres Erzsébet, a Humánpolitikai Osztály kiemelt funkcionális referense

Dr. Pintér Sándor belügyminiszter nemzeti ünnepünk alkalmából a **szakterületén nyújtott eredményes és magas színvonalú szakmai tevékenysége elismeréséül miniszteri elismerő oklevelet adományozott Csorbák Erikának, a Stratégiai Osztály vezetőjének.**

Szívből gratulálunk minden kedves munkatársnak az elismeréshez! ●

NEMZETKÖZI KUTATÁSI PROJEKT OVF-RÉSZVÉTELEL – VÍZ- ÉS TÁPANYAGVISSZATARTÓ MEGOLDÁSOK KISVÍZGYŰJTŐKÖN

2021 szeptemberében indult az ötéves időtartamú nemzetközi OPTAIN kutatási és innovációs projekt, melyet az EU Horizon 2020 program finanszíroz. Az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) az Agrártudományi Kutatóközpont (ATK) Talajtani Intézet (TAKI) szakmai konzorciumi partnereként vesz részt az együttműködésben. A projekt célja, hogy optimális, természetközeli megoldásokat dolgozzon ki a tápanyagok megőrzésére és a vízviisszatartásra mezőgazdasági hasznosítású kisvízgyűjtő területeken, valamint azokat elhelyezésük és a változó körülmények (klímaváltozás, gazdasági helyzet) szerint modellezze és értékelje.

A kapcsolódó szakmai feladatokat az Országos Vízügyi Főigazgatóságon a Belvízvédelmi és Öntözési Főosztály látja el. Összesen 21 partner 14 európai mintaterületén folyik a munka, melyből az OVF a Kebele-patak vízgyűjtő mintaterületért felelős, ami határvízi jellegénél fogva részben Magyarországon, részben Szlovéniában helyezkedik el. A mintaterületen szakmai ismeretével a Nyugat-dunántúli Vízügyi Igazgatóság segíti a munkát.

A projekt nagy hangsúlyt fektet arra, hogy mintaterületenként az érintettek közül többszereplős referenciacsoportokat hozzon létre, és bevonja őket a projekt feladataiba. Az érdekeltek részére évente legalább egy workshopot szervezünk, amelyhez a helyi szereplők elérésében a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara nyújt segítséget.

Emellett a mintaterületen feltérképeztük a releváns intézkedéseket, szakpolitikai felmérést végeztünk, és részt vettünk az ajánlások megfogalmazásában, a modellezéshez szükséges adatgyűjtésben, a projekt folyamatos népszerűsítésében és az ered-

fotó / Somogyi Edina

fotó / Farkas-Iványi Kinga (TAKI)

mények kommunikációjában. A mintaterület elhelyezkedése miatt a modellezést a Kebele-patak teljes vízgyűjtőre a szlovén kollégák végzik.

Évente rendezünk plenáris közgyűlést, mely idén szeptember 18-21. között az olaszországi Iseoban valósult meg. A rendezvényen az előrehaladásról, valamint a még előttünk álló feladatokról számoltak be a résztvevők.

fotó: Mészáros János (TAKI)

A 2023. ÉVI PLENÁRIS KÖZGYŰLÉS PARTNEREINEK CSOPORTKÉPE

Az elkövetkező időben fontos feladatunk lesz a Pannon biogeográfiai régióban – a TAKI-val közösen – a regionális párbeszéd megszervezése, kérdőív kitöltetése a gazdálkodókkal és/vagy szaktanácsadókkal a természetes kisléptékű vízviasszatartó intézkedésekről, valamint a következő workshop megrendezése.

A jövőben szorosabb együttműködést tervezünk kialakítani a szlovén partnerrel a modellezés eredményeinek megismerése, illetve a még szükséges bemeneti adatok tisztázása céljából. Emellett folyamatos és eredményes a közös munkánk a TAKI OPTAIN-projektben dolgozó kollégáival.

A projektről részletesebb információk és aktualitások az <https://optain.hu> honlapon érhetőek el. • Somogyi Edina, Molnár Péter

ADATSZOLGÁLTATÁS - MI ADHATÓ KI ÉS MI NEM?

A „Hogyan kerül az adat az asztalra”-sorozat következő része az adatszolgáltatásról szól.

A Vízügyi Adattárban nemcsak az általunk karbantartott, felmért vagy projektekben előállított adatok foglalnak helyet: a Műszaki Téradat Szolgáltató Főosztály feladatai közé tartozik olyan adatok beszerzése, amelyek a különböző projektekhez, vagy egyéb más tevékenységünk ellátásához szükségesek. Ahogy a cím is mutatja, fontos kérdés az adatbiztonság szempontjából, hogy adatkérés esetén mi adható ki és mi nem.

A vízügyi adatvagyon felbecsülhetetlen. Az adattár számos adatot tart nyilván, ezeket a központi alapadatbázisban és szakrendszerekben (Vízrajzi Modul, VIR, VFA) tárolja, valamint hozzáférünk egyéb szervezetek adataihoz is, melyek nagy részét ugyancsak adatbázisba szervezeten biztosítjuk a vízügyi feladatvégzésekhez.

forrás / internet

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény alapján, közfeladatot ellátó szervként lehetővé kell tennünk, hogy a kezelésünkben lévő, közfeladat ellátásával összefüggő közérdekű adatainkat és közérdekből nyilvános adatainkat bárki megismerhesse (pl.: vízállás, vízminőség adatsorok, szennyvíztelepek kibocsátási pontja vagy éppen a Duna mederadatai).

Előfordulhatnak olyan esetek, amikor az adatok kiadása megtagadható, például, ha minősített adatról van szó (további információért lásd: Mavtv. a minősített adat védelméről), vagy külső szervezet/cég/magánszemély az adatkezelője. Az adatok szolgáltatása minden

VÁLYI BÉLA VÍZRAJZI TÉRKÉPE (HADTÖRTÉNETI INTÉZET ÉS MÚZEUM)

esetben – akár külső adatigényről, akár vízügyi projekt kiszolgálásáról van szó – az Adattári Osztály feladata, természetesen a szakfőosztályok támogatásával. Adatigénylés vagy megkeresés esetén tudnunk kell, hogy az adatoknak ki az adatgazdája. Az adatszolgáltatások esetében is körültekintően kell eljárni, hiszen megfelelő információ hiányában belecsöppenhetünk egy jogosulatlan kiadásba. Az Adattári Osztály minden esetben segíti a szervezeti egységeket ezekben a kérdésekben.

A megállapodásokról, adatcserékről az alábbi linken találtok naprakész összegzést: <https://ovftif01.ovfgov.ad.vizugy.hu/portal/apps/sites/#/mtszt/pages/megallapodasok>

Az igényelt adatok jelentős része téradat, melyet az OVF Térinformatikai Osztálya rendez adatbázisba.

A téradatbázisok közül meg kell említeni a VarGEO_KULSO nevűt, melyben megtalálható a külső szervezetektől kapott adatok jelentős része: például a felszínborítottsági, földtani, vagy úthálózati adatok. Az ingatlan-nyilvántartás,

forrás / internet

vagy Magyarország egészét lefedő, különböző időpillanatú ortofotók – méretük és más jellegű felhasználási területük miatt – egy másik adatbázis részét képezik. A külső adatok közös jellemzője, hogy kiszolgáltatása más szervezet részére SZIGORÚAN TILOS, azonban használatuk a vízügyi alapfeladatok ellátásához nélkülözhetetlen.

Az adatokkal való feladatvégzés során nagy segítség a metaadat, mely információt ad az adatról.

A VarGEO adatbázisok, megfelelően az **INSPIRE** irányelvnek, rendelkeznek metaadatokkal, és az adatszere-megállapodásoknál is igyekszünk minél több információt kapni az adatról. A metaadatnak tartalmaznia kell egyebek mellett minden olyan információt, mely alapján eldönthető, hogy milyen módon használható fel. A vízügyben erről a 16/2021.

számú Főigazgatói Utasítás rendelkezik.

Kérjük, hogy ügyeljenek a hivatali titoknak való megfelelésnek, és az adatok kiadása kizárólag ellenőrzött keretek között történjen, az Adattári Osztály közreműködésével.

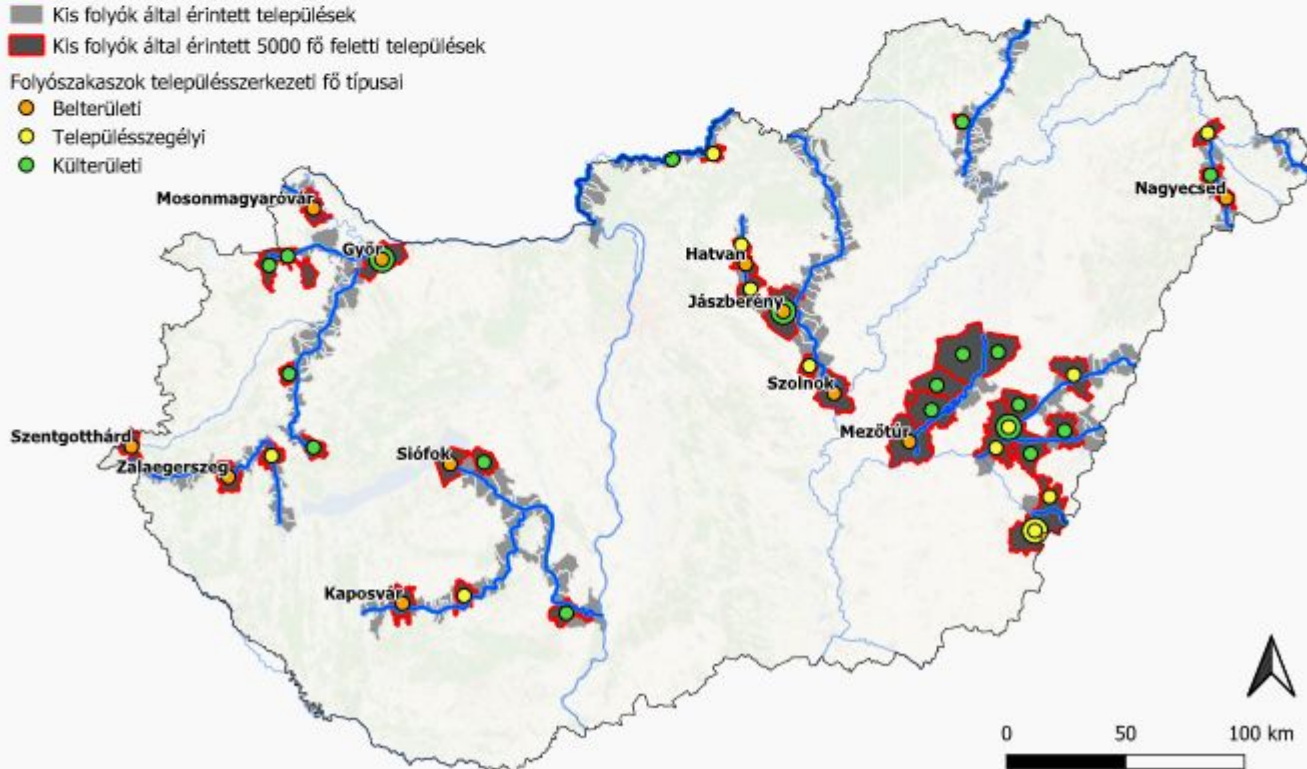
- Baksa Márta, Kovács Emese Gizella

REHABILITÁCIÓS POTENCIÁL MEGHATÁROZÁSA VÁROSI KÖRNYEZETBEN KISVÍZFOLYÁSOK PÉLDÁJÁN

A települési folyószakaszok gyakran rosszabb ökológiai állapotban vannak, mint a településen kívül esők. Az emberi hatások megjelennek többek között a morfológiai szerkezet alakulásában, a hidrológiai és vízminőségi változásokban, az élőhelyek szerkezetének és ökológiai folyamatainak módosulásában, a biológiai sokféleség csökkenésében, vagy a zavarásra érzékeny fajok eltűnésében. Ezeket a hatásokat „városifolyó-szindrómaként” is nevezik, ezért a települési folyószakaszok rehabilitációjára fontos külön figyelmet fordítani. A 2022-ben megtartott ENSZ biodiverzitás konferencia kitűzött céljai között említi a városi zöld- és kékterületek minőségének, hozzáférhetőségének

Jelmagyarázat

- Kis folyók
- Kis folyók által érintett települések
- Kis folyók által érintett 5000 fő feletti települések
- Folyószakaszok településszerkezeti fő típusai
- Belterületi
- Településszegélyi
- Külsőterületi

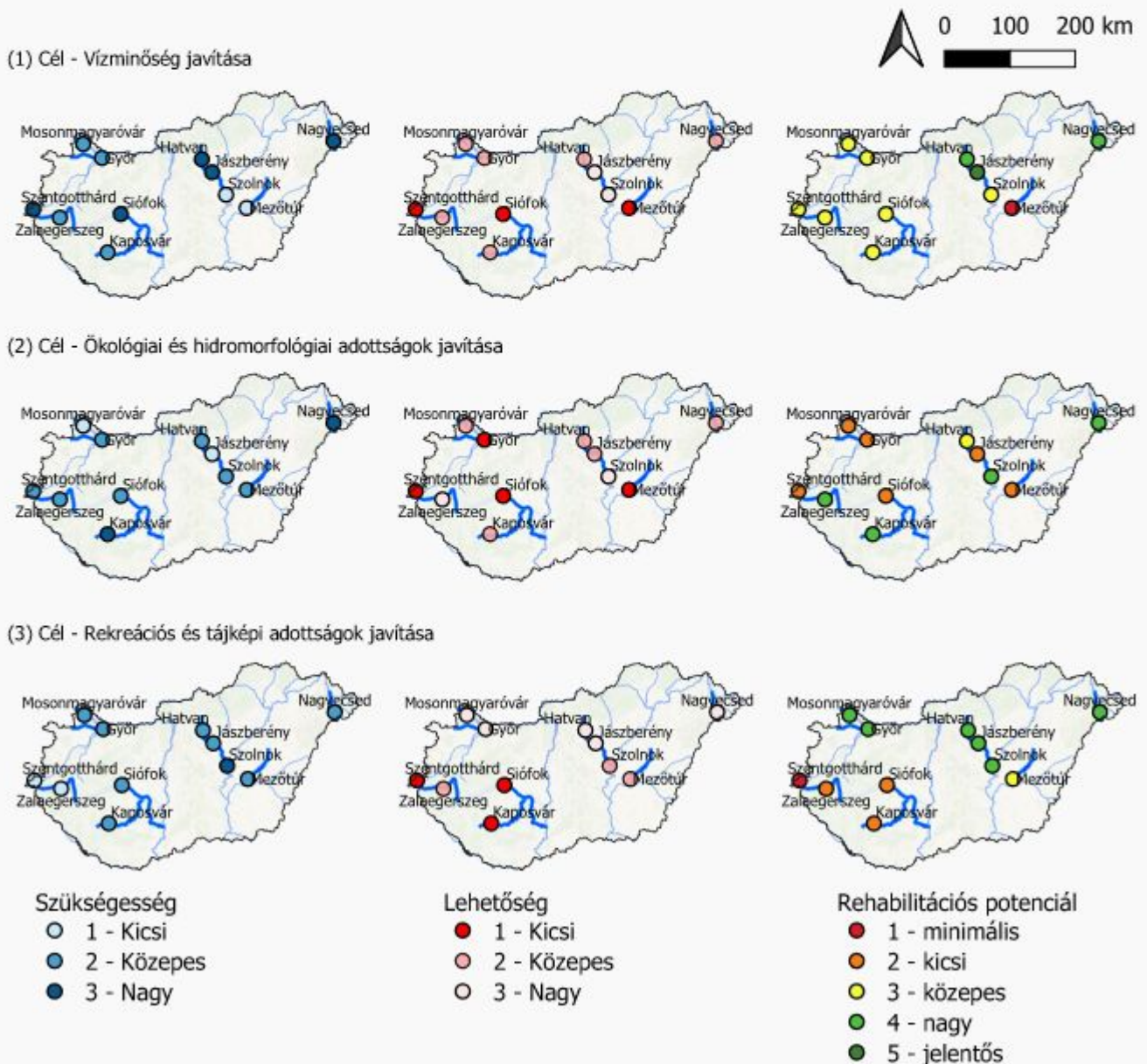

1. ÁBRA. A KUTATÁS TÁRGYÁT KÉPEZŐ KISVÍZFOLYÁS MENTI TELEPÜLÉSEK. KÉSZÍTETTE: ERDEI TÍMEA KATALIN

fenntartható növelését, az emberek természettel való kapcsolatának javítását. Települési környezetben ezért a rehabilitációs projektek egyik fontos feladata – a hidromorfológiai, ökológiai és vízminőségi célok mellett – az ember és a természet találkozási helyeinek kialakítása.

A fennálló korlátozó tényezők miatt a városi folyószakaszokon elsősorban rehabilitációra van lehetőség, mintsem teljes helyreállításra.

Az OVF által támogatott doktori kutatás fő célja egy olyan vizsgálati-értékelési módszertan kidolgozása volt, amely még ezt megelőzően alkalmas a rehabilitáció szükségességének (folyó állapota) és lehetőségeinek (korlátozó tényezők) értékelésére, és ezek területi összevetésére, ezáltal a rehabilitációs potenciál megállapítására.

Az értékelés segítségével feltérképezhetők a rehabilitációba bevonható területek. A módszer kialakítása során tájépítészeti, hidromorfológiai és vízminőségi szempontok együttes figyelembevétele történt. A Belügyminisztérium doktorandusz kutatók számára létrehozott gyakornoki rendszerének keretében lehetőség nyílt az OVF szakmai támogatásának elnyerésére, ezáltal Dávid Szilvia segítségével a folyók hidromorfológiai tulajdonságainak és főbb elemzési lehetőségeinek megismerésére.

A módszer kialakítása a hazai kis folyók menti városok példáján készült a folyók hullámterére vonatkozóan.

A rehabilitációs potenciál meghatározása elsőként mintaterületi léptékben, három város példáján készült el a Zagyva mentén; Szolnok, Jászberény és Hatvan településeken. Mintaterületi léptékben hét rész cél esetében történt a rehabilitációs potenciál értékelése a szükségesség és lehetőségek összevetésével, hidromorfológiai, vízminőség-védelmi és tájépítészeti célokra vonatkozóan.

Ezt követően azt vizsgáltam meg, hogy a módszertan alkalmazható-e országos léptékben, a kis folyók menti városok belterületi folyószakaszain. Az értékelés ebben a léptékben három fő cél szempontjából történt, amelyek segítségével feltárhatók a települések közötti fő különbségek, és következtetés vonható le az egyes rehabilitációs célok fontosságáról.

A kutatás során kialakított módszertan a tájépítészeti gyakorlat számára is alkalmazható, például folyók rehabilitációjának előkészítése során a koncepcionális szintű tervek megalapozására, települési zöldinfrastruktúra fejlesztési tervek készítésekor, tájkarakter-fókuszú kutatásokban, vagy akár a településrendezési eszközök kialakításakor. Emellett részét képezheti a vízgyűjtő-gazdálkodási tervezés során a hullámterek értékelésének is.

● *Erdei Tímea Katalin*

NEM CSAK A TESTET KELL KARBAN TARTANI

85 ÉVES, DE LEGALÁBB 15-ÖT LETAGADHAT. RENDSZERESEN TENISZESZIK, RENDBEN TART EGY NAGY HÁZAT, TANÁCSADÓKÉNT PEDIG MA IS DOLGOZIK. A VITALITÁSA LENYŰGÖZŐ! SZAPPANOS FERENCCEL, A DDVIZIG NYUGALMAZOTT IGAZGATÓJÁVAL AZ OTTHONÁBAN, RENGETEG EMLÉK KÖZÖTT BESZÉLGETTÜNK.

Pécsett él, de orosházi születésű...

Így van. Ott is éltem az érettségiig, de Békéscsabára jártam a Híd- és Vízműépítő Technikumba. Mivel a nővérem is ott tanult, anyám úgy gondolta, egyszerűbb, ha én is oda megyek. 1952-ben nyílt meg az az iskola, és azzal hirdették, hogy biztos szakmát és azonnali elhelyezkedést ad a fiataloknak. Szerény körülmények között éltünk, ez döntő érv volt számunkra. Aztán Budapesten, az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetemen tanultam tovább.

Érdekes, hogy miután kézhez kapta a diplomáját, nem Gyulát vagy Szegedet választotta, pedig azok közelebb lettek volna szülőhelyéhez...

Harmadéves voltam az egyetemen, amikor divatba jött az úgynevezett társadalmi ösztöndíj, a cégek időben le akartak csapni a fiatal szakemberekre. Körbenéztem, hogy milyen ajánlatok vannak. A legtöbbet a Baranya megyei Építőipari Vállalat ajánlotta, havi 800 Ft-ot, szemben az átlag 500 Ft-tal, ami szép summa volt akkoriban. Alföldi gyerekként Pécs városa is nagyon vonzott, így le szerződtem hozzájuk, és diplomázás után két éven keresztül dolgoztam náluk mérnökként az Urán Vegyi Dúsítómű építésén, a zagyterrel és a zagyvezetékekkel foglalkoztam.

fotó / Romet Róbert

Aztán összefutottam egy korábbi évfolyamtársammal, meséltem, hogy meg-
nősültem és anyósoméknál lakunk. Megsúgta, hogy a vízügy épp szolgálati
lakások építésébe kezdett, talán kaphatnék egyet, ha leszerződöm az Igaz-
gatósághoz. a következő héten már volt is időpontom Gombás Lukács igaz-
gatóhoz, fél óra alatt megállapodtunk, és még lakást is kaptam! Ez 1963-ban
történt. Az építkezésről tehát bekerültem egy vízügyi igazgatóságra, a Vízren-
dezési Csoport nagy irodájába kilencediknek, csupa rátermett, szimpatikus
ember közé! Egy igazi közösségbe csöppentem, nagyon élveztem. a dombvi-
déri vízrendezés lett a feladatom az elkövetkező években, és az OVF felkéré-
sére még egy segédletet is írtam a témában az Igazgatóságok számára.

fotó / Rómet Róbert

Mi jellemezte akkoriban a vízügyi munkát a pécsi igazgatóság működési területén?

Ha tágabban nézzük, azt gondolom, Dégen Imre (1955-től a vízügyi szol-
gálat vezetője, majd 1968-tól az Országos Vízügyi Hivatal (OVH) elnöke –
a szerk.) hozta fel az vízügyet a csúcsra, az ágazat akkor élte a virágkorát.
Az ő idejében a műszaki tevékenység és a hatósági irányítás egy helyen ösz-
szpontosult, vagyis hogy mi történjen a vízügyi területen, azt szakmai és jogi

tekintetben is egy helyen határozták meg. Sokak számára riasztó is volt ez a túl nagy „hatalom”, nem véletlen, hogy a kettőt szétválasztották. Ugyanakkor kicsit ősállapotok uralkodtak, elvadult a vízügyi hálózat azt követően, hogy a társulatokat 1948-ban megszüntették. a termelőszövetkezetek viszont gazdálkodni akartak a földjeiken, ehhez pedig kellettünk mi is: helyre kellett hoznunk az elhanyagolt vízrendszert.

Mi volt a legizgalmasabb feladat?

**„NAGYON ÉLVEZTEM,
HOGY VÁLTOZATOS A MUNKA,
NEM CSAK ÜLÜNK AZ IRODÁ-
BAN ÉS ADMINISZTRÁLUNK,
HANEM TEREPRE IS GYAKRAN
KELL MENNI. AMIT KITALÁL-
TUNK, AZT MEG IS TUDTUK
VALÓSÍTANI.”**

A tározós vízrendezés, vagyis hogy ezt ne csak árokásásra szűkítsük, hanem kettős-hármas funkciójú tározók építésével oldjuk meg, hiszen ezek a vízvisszatartásban, az árvízszint-csökkentésben, illetve a halászati hasznosításban is szerepet játszanak. Ez utóbbihoz pedig létesítmények is kellenek, már eleve így kell tervezni őket. Aztán ott voltak még a vízügy vállalkozásai is: építőipari, illetve gépüzemünkben fenntartógép-gyártási tevékenységet is folytattunk – mi magunk terveztünk, engedélyeztünk és kivitelezünk. Nagyon élveztem, hogy változatos a munka, nem csak ülünk az irodában és adminisztrálunk, hanem terepre is gyakran kell menni. Amit kitaláltunk, azt meg is tudtuk valósítani. Volt egy öt vagy hat tározóból álló programunk is, melyhez a Balaton vízminőség-védelme is

fotó / Romet Róbert

hozzátartozott. Ennek keretében épült meg a Marcali-tó és tározórendszer, azzal a céllal, hogy ha azon a vidéken bármilyen vízminőségi probléma adódik, lokalizálni tudjuk, és ne érje el a Balatont. Ehhez kapcsolódik egy érdekes történet. Egy időben azt gondolták, hogy a busa fogja megoldani a Balaton halgazdasági gondjait, ezért rengeteget telepítettek a tóba. Hamar kiderült, hogy rossz ötlet volt, a busa káros az őshonos fajokra, valahogy el kellett távolítani. Erre a halra jellemző, hogy „szökös”, nehéz megfogni, viszont nagyon szeret a víz ellen úszni, elkezdtek hát eresztetni a vizet a Marcali-tározóból a Nyugati-övcSATORNÁN át a Balatonba. a busa majd’ megőrült a gyönyörűségtől! Szinte tele lett a hallal az övcSATORNA, ahonnan már könnyen le lehetett halászni.

**„MINDIG VOLT BENNEM
KÉSZTETÉS ARRA, HOGY
MINDIG NAGYOBB FELADATOT
VÁLLALJAK EL, NAGYOBB KIHÍ-
VÁSSAL KÜZDJEK MEG,
ELŐREBB JUSSAK.”**

Ahogy teltek az évek, szépen haladt előre, osztályvezető, aztán főmérnök, majd 1991-ben igazgató lett. Kezdetől volt Önben vezetői ambíció, vagy csak így alakult?

Volt, nem tagadom. Ha nem is az igazgatói pozíciót elérni, de mindig volt bennem készítés arra, hogy mindig nagyobb feladatot vállaljak el, nagyobb kihívással küzdjek meg, előrebb jussak. a rosszmájúak hívhatnak karrieristának is emiatt, de kíváncsi voltam, hogy én, az egyszerű alföldi család fia, mire vagyok képes.

fotó / Romet Róbert

**„EGYSZERŰEN
SZERETTÜNK BEJÁRNI
DOLGOZNI. HA A NYUGDÍJAS
TALÁLKOZÓKON ÖSSZEJÖ-
VÜNK, MINDIG FELIDÉZZÜK,
HOGY MENNYIRE JÓ VOLT
A MUNKAHELYI LÉGKÖR
ÉS A KÖZÖSSÉG.”**

Aztán 12 évig, egészen a nyugdíjba vonulásáig volt a pécsi vízügy igazgatója...

Igen, 2003-ban mentem nyugdíjba. Te jó ég! Már 20 éve...? [nevet]

Mik azok a sarkalatos események, döntések, amik ahhoz a korszakhoz kötődnek a DDVIZIG-nél?

Sajnos épp erre az időszakra esett, hogy a vízügy vállalkozásait, a termelési oldalunkat meg kellett szüntetnünk, és kft-kbe kivinni a már említett építőipari és nagygépiészeti „szárnyunkat”. És ekkor választották le rólunk a hatósági jogkört is, amit rettentően sajnáltam, mert azzal nagyon hatékony volt a működés. Nem épp felemelő visszagondolni ezekre az eseményekre. Így aztán áthelyeződött a hangsúly a saját műveink fenntartására és a védekezési feladatokra, leggyakrabban a vízminőségi kárelhárításra.

Mindezek ellenére a vízügyes közösség, a jó hangulat meg tudott maradni?

Egyszerűen szerettünk bejárni dolgozni. Ha a nyugdíjas találkozókon összejövünk, mindig felidézzük, hogy mennyire jó volt a munkahelyi légkör és a közösség. Kirándulások, névnapok ünneplése, zenés összejövetelek, amiken az ismert pécsi zenész, Veér Ernő játszott nekünk... (Azóta van zongora az ebédlőben, még ma is!) Ott aztán együtt mulatott vezető és beosztott.

Rengeteg fotót látok az utazásairól. Ezek között szakmai utak is voltak?

Volt köztük az is. Hajós Bélával és Korompay Andrással például jártunk Kínában, megmutatták nekünk a Jangcén épült vízlépcsőt. Belegondoltam, hogy itt nálunk egy tározóban van 8 méter vízoszlop, a Jangcén pedig 180...! Hatalmas élmény volt látni, mennyire mások a nagyságrendek! Többségében azonban magánutazások emlékeit őrzöm, a feleségemmel nagyon szerettük járni a világot, Japán kivételével talán mindenhol voltam.

A mai eszünkkel szinte felfoghatatlan, hogy egy 2 éves kitérőtől eltekintve 40 éven keresztül ugyanazon a munkahelyen dolgozott...!

Kaposváron létesült egy vízügyi építő vállalat, és a főmérnökünk, Holl Lajos került oda igazgatónak, engem pedig elcsábított, hogy szervezzem meg a pécsi főépítés-vezetőséget. De hamar visszahúzott a szívem a vízügyhöz.

És hogy tapasztalta, miben változott a vízügy azalatt a 4 évtized alatt?

Szakmailag nagyon sokat fejlődött az ágazat, mert elkezdett szélesebb látókörrrel és távlatokban gondolkodni. Készültek például kerettervek, amelyek felmérték egy-egy szakterület állapotát, meghatároztak egy-egy elérendő célt és ütemezést a megvalósításhoz. Ebben irányítóként nagy szerepe volt az OVF-nek, mert aztán a 12 igazgatóságon – persze a helyi viszonyokra

alakítva – ugyanúgy véghez kellett vinni ezeket. És fontosnak tartom, hogy a központi és a területi létesítmények – a szakaszmérnökségek, felügyelőségek, csatornaórházak – is fejlődésnek indultak, mára sokkal komplettebb és jobban felszerelt a vízügy, mint a kezdetekkor.

A családban sikerült továbbadnia a vízügy szeretetét...

Igen. A nagyobbik fiam informatikai vállalkozó lett, de a kisebbik vízepítő mérnökként végzett. Nagyon vonzotta a külföldi tapasztalatszerzés, ezért először a VEOLIA nevű francia cég megbízásából Bangkok csatornahálózatának fejlesztésén dolgozott, ott találta meg a szerelem is. De tevékenykedett Szaúd-Arábiában is, szintén a szakmában, most pedig az Európai Beruházási Bank munkatársa, Luxemburgban él a feleségével és a fiával. Az idősebbik fiam itthon alapított családot, három lánya van, de már az unokáim is szülők: egy fiú és két lány dédunokám is van!

A feleségét azonban néhány éve elveszítette...

Három éve, igen. Ő orvos volt, az üzemegészségügyben dolgozott.

Úgy képzelem, hogy a népes családnak, unokáknak-dédunokáknak is köszönhető, hogy Ön olyan fitt és jó kedélyű.

Talán ez adottság is, de mindenképpen tesztek érte. Reggel tornával kezdem a napot, a nagyobbik fiammal pedig rendszeresen teniszezünk. És én gondoskodom erről a házról és a kertről is.

fotó / Romet Róbert

Azt hallottam, 60 évesen tanult meg síelni!

Egész pontosan 65 évesen!

**„DE NEM CSAK
FIZIKAILAG KELL
MOZOGNIA AZ EMBERNEK,
HANEM AGYBAN IS!”**

És gyakorolja is?

Hogyne! Már megvan az időpont, hogy januárban mikor megyünk síelni a fiamékkal. Eleinte csak elkísértük őket a feleségemmel, nézegettem, és gondoltam, hogy nem lehet olyan nagy ördögösség. Beiratkoztam egy tanfolyamra, még oklevelet is kaptam arról, hogy elvégeztem. Egy hétre szoktunk elutazni a családdal, aztán külön egy hétre a fiammal kettesben. De nem csak fizikailag kell mozognia az embernek, hanem agyban is! Egy kanasztá- és egy tarokk-körnek is tagja vagyok, az előbbiben a feleségem helyét örökölttem meg, a tarokkot pedig még egyetemistaként tanultam meg egy kollégiumi társamtól, aztán a VIZIG-en is meghonosítottuk elődömmel, Hernády Alajos igazgató úrral. Most pedig Bencs Zolival, a mostani igazgatóval beszélünk arról, hogy létrehoznak egy tarokk klubot.

Amikor a beszélgetésünket olvassák majd a kollégák, már a karácsonyi időszakban járunk. Önök hogyan ünnepelnek?

A nagyobbik fiaméknál gyűlünk majd össze, a menyem szülei is jönnek. Fantasztikus élmény, ahogy a kicsik ott szaladgálnak körülöttünk!

• *Teszári Nóra*

KERTAI EDE IRATAINAK NEMZETKÖZI VONATKOZÁSAI

Pillanatfelvétel hazánk és a környező államok vízügyi kapcsolatairól 1967 végén

Kertai Ede személyi fondjában (levéltártudományi szakkifejezés, jelentése: vegyes terjedelmű levéltári egység – a szerk.) fennmaradtak az Európai Gazdasági Bizottsághoz az egyes kormányok vízkészlet gazdálkodási szakértői által készített tagországi jelentések a megoldott vagy megoldásra váró főbb problémák vizsgálatáról.

Nem célunk Kertai Ede szakmai pályájának ismertetése, annyit azonban mégis szükséges megjegyeznünk, hogy az Országos Vízügyi Főigazgatóság (utóbb Országos Vízügyi Hivatal) főosztályvezetőjeként irányította a magyar vízkészlet-gazdálkodás megszervezését, 1974 és 1977 között pedig nyugdíjazásáig a VIZITERV vezérigazgatója volt.

Összesen tizenhét „országjelentés” maradt ránk, köztük az USA-é is. Érdekességgé említhetjük, hogy bár a Szovjetunió egészéről készült összefoglaló, Belorusszia helyzetével egy külön anyag is foglalkozik.

Az iratok döntő része francia nyelven íródott, de vannak közöttük angol nyelvűek is. Tizenegy országjelentést magyarra is lefordítottak.

Az anyag tartalmazza a titkárság jelentését a felszín alatti vizek állapotáról, egy szakértői anyagot ugyanennek a problémának a vizsgálatáról, továbbá a felszíni vizek állapotáról, illetve a titkárság összeállítását az EGB-országok vízgazdálkodási politikájáról.

Az iratok az 1967. év végére kialakult állapotot rögzítik.

Mi most a Kertai által jegyzett anyagból a számunkra legérdekesebb részt szeretnénk kiemelni, amely a szomszédos országokkal kialakított vízgazdálkodási- és vízkészlet-gazdálkodási együttműködést világítja meg.

A jelentés elkészültének idején hazánknak négy szomszédos országgal volt érvényben lévő kétoldalú vízügyi egyezménye. Romániával az egyezmény előkészítésének folyamata zajlott.

Az egyezmények általában szabályozták a határt képező és metsző vizekkel kapcsolatos kérdések megoldásának módszereit, az elvégzendő vízügyi munkálatok műszaki megoldásainak egyeztetését, és a költségviselés

arányait. Rögzítették az árvizek előrejelzésével, a kisvízi készletek megosztásával és a vízminőség védelmével kapcsolatos kötelezettségvállalásokat is.

Most pedig térjünk rá az egyes államokkal kötött szerződések főbb elemeire. Az Ausztriával kötött kétoldalú vízügyi szerződés általánosságban rendelkezett arról, hogy egyik ország sem hajt végre egyoldalúan olyan intézkedést, amely a másik területén a vízügyi viszonyokat hátrányosan befolyásolná. Ennek szellemében részletesen intézkedett a tervek egyeztetéséről, a munkák végrehajtásáról, az építési és fenntartási költségek megosztásáról, a szükséges adatok cseréjéről és az árvízi előrejelzésről. Vízkészlet gazdálkodási szempontból nagy jelentőséggel bírt az az általános rendelkezés, amely kimondta, hogy a feljebb fekvő állam a másik ország területére átfolyó természetes kisvízi hozamból legfeljebb annak egyharmadát veszi ki, a fennmaradó kétharmadot pedig garantálja az alsó vízhasználók számára.

A Csehszlovákiával megkötött szerződés szabályozta a határt metsző és alkotó vízfolyások ármentesítési, közép- és kisvíz-szabályozási munkáit, a folyami kotrások végrehajtását, a hajóút biztosítását, a közösen elvégzendő kutatások, mérések és tervezések rendjét, a vízügyi létesítmények építési és fenntartási munkáit. Úgy intézkedett, hogy mindkét ország – a szerzett jogok sérelme nélkül – a Duna-folyam és az Ipoly-folyó határszakaszán a természetes vízhozam felével szabadon rendelkezik. A szerződő felek vállalták, hogy nem adnak engedélyt olyan vízi munkálatok kivitelezésére, amelyek károsan akadályozzák a víz levonulását. A szerződés végrehajtására Közös Műszaki Bizottságot állítottak fel, amely kiemelt figyelmet fordított a határvizek tisztaságának megőrzésére. A vízminőséget közös vizsgálatokkal ellenőrizték.

A Szovjetunióval megkötött egyezmény szerint a szerződő felek kötelezték magukat arra, hogy nem hajtanak végre egyoldalú beavatkozásokat, vagy olyan intézkedéseket, amelyek az akkori vízfolyási viszonyok mellett a másik állam árterületén kárt okozna. Vállalták, hogy egyeztetett tervek alapján oldják meg a Felső-Tiszának és mellékfolyóinak egyéb vízgazdálkodási vonatkozású kérdéseit is. Előkészítés alatt állt a Tisza komplex hasznosítási tervének kidolgozása. Az elvi szempontokat, a vízgazdálkodási mérleg módszertani vonatkozásait mindkét fél tisztázta. Hangsúlyozták, hogy a kérdés megoldása csak az érintett államok bevonásával lehetséges, erre nézve már megindultak az előkészítő tárgyalások. Megállapodtak abban is, hogy a vízgazdálkodási tevékenység ellátásához nélkülözhetetlen napi tevékenységek egész sorát (vízrajzi felvételek, vízhozammérések, vízminőség vizsgálatok, ezek értékelése) a két fél azonos vagy összehasonlítható módszerekkel, közösen vagy összehangoltan végzi.

A Jugoszláviával létrejött szerződés hangsúlyozta a vízgazdálkodási viszonyok egységes fenntartásának szükségességét, és elismerte az ebből származó jogokat és kötelezettségeket. A feladatok (pl. vízfolyások szabályozása, árvíz és jég elleni védekezés, vízellátás és csatornázás kérdései, terv- és adatcsere) végrehajtására a közös műszaki bizottságon belül külön albizottságot hoztak létre a vízgazdálkodás-fejlesztési tervek és a vízminőségi vizsgálatok összehangolására.

Az 1967-ben érvényben lévő szerződések meghatározták a szomszédos államokkal fennálló vízügyi kapcsolatok napjainkig érvényes elemeit.

• Kiss József Mihály

HALLOWEEN AZ OVF-BEN

A hosszúra nyúlt nyár után, egy október végi estén rendezte meg a Közalkalmazotti Tanács az első Halloween bulit. Bár az érdeklődés nem volt akkora, mint farsangkor, a színvonal és a hangulat a legjobb OVF-es partikat idézte.

A HALÁL HALÁLA: BALOGH ATTILA,
CSAPAT 2. HELYEZETT

fotók / OVF

Lábdy Jenő főigazgató-helyettes vidám köszöntője után elkezdődött a jelmezverseny, amit a közönség hatalmas ovációja kísért. Nem véletlenül, hiszen a jelmezek ötletesek, viccesek, igazán "vízügyesek" voltak. Sokan még kis performanszt is előadtak, nagy-nagy nevetés és taps közepette.

Minden induló megérdemelt volna egy díjat, de a zsűri tagjai – Ótott Annamária, Lábdy Jenő és Dobó Kristóf – az egyéni kategóriában Tóth Krisztián „Víz alatti akadály áldozata”-jelmezét, míg a csoportok között az Öntözési Osztály Hannibal Lecter-jelenetét ítélték a legjobbnak.

A dobogó második fokán a VÍZ-AIR megtépzott stewardesseként Csorbák Erika, míg csapatként az Alkonyi Zsófia és Balogh Attila „A Halál halála” elnevezésű párosa végzett. Harmadik helyezést a „Pokol püspökeként” Szatmári Szilveszter, illetve az Oktatási Osztály „Rémes négyese” vívott ki magának.

Az eredményhirdetést követően kezdődött a tánc és a móka. Csodálatos csapatépítő ereje volt ennek az estének is, nagy köszönet illeti az ötletgazdákat!

• Siklós Gabriella

VÍZ-AIR: CSORBÁK ERIKA, EGYÉNI 2. HELYEZETT

fotók / OVF

VÉRMES NÉGYES: SZATMÁRIÉK, BÁRD EDIT, ROMHÁNYI ANDI, CSAPAT 3. HELYEZETT

BOSZORKÁNY, HÓDHÉR,
ÁLDOZAT

HANNIBAL:
FÁBIÁN DÉNES, LANTOS RICHÁRD,
SOMOGYI EDINA, LEHOCZKI NÓRA,
CSAPAT 1. HELYEZETT

A HALÁL HALÁLA: DR. ALKONYI ZSÓFIA,
CSAPAT 2. HELYEZETT

TUDOD-E? – ÉRDEKESSÉGEK, MINDENNAPI ÉS NEM MINDENNAPI TEVÉKENYSÉGEK KOLLÉGÁINK ÉLETÉBEN

ÉRDEKES ÉS SZÓRAKOZTATÓ ÉLMÉNY MEGISMERNI A MUNKATÁRSAK A VÍZÜGYI ÁGAZATHOZ NEM FELTÉTLENÜL KAPCSOLÓDÓ ÉLETÉT ÉS HOBBIJAIT. AMIKOR TAVALY AZ OVF-BE JÖTTEM, MEGLEPŐDTEM AZON, HOGY MILYEN SOKAN ZENÉLNEK VALAMILYEN HANGSZEREN. EZEN FELBUZDULVA BODNÁR HUBÁT, AZ INFORMATIKAI FEJLESZTÉSI OSZTÁLY PROJEKTVEZETŐJÉT, NEM MELLESLEG A HEAVY GÁTŐR BAND DOBOSÁT KÉRDEZTEM A HANGSZERHEZ ÉS A ZENÉHEZ FÜZŐDŐ VONZALMÁRÓL.

Külön felfigyeltem rád az egyik OVF-es bulin, ahol fellépett a zenekar, mivel én is dobolok. Hogyan és mikor kezdődött nálad ez a szenvedély?

Kölyökkoromban egy fénymásolt papíron egy dobszerkő volt a szekrényem oldalára ragasztva. Minden reggel ránéztem és azt gondoltam, hogy nem is tudom mikor, de nekem lesz ilyen... Később egy fotelból, egy tonettszékből meg egy lavórból csináltam magamnak dobszerkőt, és alig vártam, hogy hazaérjek a suliból és játszhaszak rajta. Próbáltam ellesni a helyi

fotó / Bodnár Huba

zenészek dolgait, és rengeteg zenét hallgattam, amiket próbáltam utánozni. Jómagam zenetagozatos iskolába jártam, ahol először klarinéton tanultam, majd klasszikus ütőhangszerek szakra jártam, később pedig autodidakta módon kezdtem el a játékot a dobfelszerelésen. Tanultam Martonosi György tanár úrtól (Drum Art Dobiskola), jelenleg Berdisz Tamás tanár úrhoz járok a Pálmai & Pálmai Dob Akadémiára.

Haha, ez jó. Kezdetben én is az ülőgarnitúrát püföltem egy-egy alufólia papírhengerrel... Milyen dobod/dobjaid vannak otthon?

Mindenféle nagyon szép dobom van. Mivel elég nyitott vagyok, ennek megfelelően alakítottam ki a hangszerparkomat, megalomán és egyéb fétisektől mentesen: szóval nincs egy hangszerboltnyi cintányérom és nem fekszik koncert közben a dobszőnyegen egy komodói varánusz sem. Szeretem az egyszerű dolgokat.

Oké, rengeteg dobod van, ebbe belenyúltam... de mégis: van akusztikus felszerelésed és egyéb dobok is?

Vannak akusztikus dobjaim, amibe beletartozik a klasszikus dobfelszerelés, illetve kongák és afrikai dobok is. Nagyon szeretem őket, és olykor kedvtelésből is játszom rajtuk esténként egy tevékeny nap után. Nyilván az elektromos dobok története sem az utóbbi pár évben kezdődött, de mégis én úgy látom, hogy egyre nagyobb, szinte nél-

külözhetetlen szerepet töltenek be a mai, főleg könnyűzenei kultúrában. Ennek megfelelően nekem is van olyan elektromos hangszerem, ami bármelyik színpadon megállja a helyét, és ha kapok egy felkérést, csak le kell emelnem a polcra. Nagyon érdekes ezzel kapcsolatban, hogy nem csak az elektromos hangszerek utánozzák az akusztikus effekteket, hangokat, hanem sok dobos

különböző perkusszív hangszerekkel, kellékekkel vagy akár hétköznapi tárgyakkal is képes más hangzást elérni egy-egy, csak elektromos dobra előállított hangot utánozva, vagy éppen a groove-ban (folyamatosan ismétlődő, egy a dal ritmikáját meghatározó ritmusképletek – *a szerk.*) résztvevő hangmintákat megszólaltatva. Ezen perkusszív kiegészítő kellékeknek sem vagyok híján, persze csak a kihasználtság mértékével.

A kedvenceim az ősi dobok, amik még a legtermészetesebb, – és a közhiedelemmel ellentétben, sok kísérletezésen keresztül kialakult – hangszerek. Számomra ezek nem feltétlenül a virtuozitás kellékei: egyetlen ütés által keltett hangjuk is csodálattal tud eltölteni. És csak ülni velük, fogni, érinteni őket, és játszani rajtuk, ahogy "köll"... olykor gyorsan és hangosan is.

A munka-magánélet egyensúlyába be tudod illeszteni a zenélést?

Nekem amolyan kettős életem van. Most egy kicsit átalakult a korábbi évekhez képest, de ennek is megvan az oka. Próbálok mindig fejlődni, a mostani időszak különösen erről szól, bár a nyári szezon nagyon jó volt. Nem szoktam gondolkodni rajta, hogy mikor ér véget egy szakasz, de most egy október végén játszott koncert után hazafelé egyfajta elégedettség érzés volt bennem az elmúlt pár hónapot illetően, és ez adott egy keretet az egésznek. Jelenleg körülöttem elég sok a változás és a viselt dolgaimat valahol egyként kezelem. Szerintem bármit, amit csinálunk, ugyanúgy, ugyanazzal a belső metódussal, hozzáállással tesszük. A különbség, hogy melyiket csináljuk jobban, vagy melyikben vagyunk igazán kiemelkedőek, azt az adottságaink, illetve a motiváltságunk határozza meg. Jómagam ugyanúgy dobolok, ahogy feljegyzést készítek, és ugyanúgy megyek az utcán, mint ahogy otthon festem a falat.

Ha szeretnénk fejlődni, akkor talán ez a legfontosabb, amit fel kell ismernünk; és ezzel választ kapunk nagyon sok kérdésre. Amiben jók vagyunk, abból adaptálhatjuk a gondolkodás- és hozzáállásbeli már kialakult eszközeinket és fordítva. Emberek vagyunk, és számomra nem a kiválóság elérése a lényeg, hanem maga az út, amit viszont nagy figyelemmel és teljes erőbedobással teszek meg. A siker szerintem egy következménye annak, hogy a helyes úton járunk (jobb esetben, de ez már egy másik történet). Nyilván nekem is vannak céljaim, amikben elszánt vagyok, de minden fontos: a munkám, a dobolás, a kapcsolatom, és az, hogy mit hagyok magam után.

Mi a helyzet a Heavy Gátörrel? Őszintén, nem sokat tudok a zenekar eredetéről. Hogy alakult, hogy lettél te a dobos? Hogyan szoktatok készülni egy-egy koncertre?

Gyakorlatilag Varga Balázs kollégával karöltve alapító tagok vagyunk. A zenekar első formációját Harsányi Gábor műszaki igazgató-helyettes úr

(KÖTIVIZIG) alapította. Ezt követően, mivel a teendők más felé vitték az eredeti felállás útját, Balázssal folytattuk, szerveztük újjá a csapatot. Nem is hinné az ember, hogy a szervezeten belül mennyi tehetséges ember és egyéniség bújk meg. Lassan-lassan egymásra találtunk, és megkezdődött a munka. Stílusban igen eltérőek vagyunk, de próbáltuk ezt közös nevezőre hozni. A koncertre való készülést a gárda mindig igen komolyan veszi. Sokat dolgoztunk az idei nyári Duna-napra is. Nagyon dicséretes, hogy zenekaron belül mindenki ad a saját zenei felkészültségére és fejlődésére is. Amiben egy zenekar működését és fennmaradását látom, az az, hogy egy egyéni stílust felvállalva, szakmai munkát belefektetve, nyitottan örömmel éljen. Ezt a legnagyobbak sem csinálják másként, de természetesen ott már a tét egy kicsit más, így az erőfeszítés is.

Melyik zenei stílus áll a legközelebb hozzád? Van kedvenc hazai/külföldi dobosod?

Mint ahogy említettem, elég nyitott vagyok. Nem feltétlenül vannak kedvenc dobosaim, inkább kedvenc zenészeim, előadók vannak. Nagyon szeretem a populáris zenétől kezdve a jazz több stílusát, a világzenét és a komolyzenét is. Ezeket tudom teljesen laikus füllel hallgatni csupán a zene szeretetért, vagy azért, mert tetszenek és színesebbé teszik a napjaimat. De szeretem a csendet is. Akkor van csak igazán lehetőségünk meghallani a belső hívásokat, amelyek sokszor már nem feltétlenül a legfinomabb módon közlik velünk

a mondandójukat. Ezt hatalmas az ember elnyomni különböző zajokkal, pót-cselekvéssel, pedig fontos dolog lenne türelemmel végighallgatni ezeket.

Tetszik a stílusod iránti nyitottságod. Az, hogy nem feltétlenül ragadsz le egy adott műfajnál. Ez rendkívül fontos hallgatóként, zenészként meg különösen: elengedhetetlen a fejlődéshez. Mégis akkor kik a kedvenc előadód?

Szerintem az alap, hogy próbáljuk meg megőrizni a naivitásunkat, ami a saját

fotó / Romet Róbert

tapasztalatom szerint velünk született, és az idő múlásával és jó közeggel egy tudatos szemlélődéssé válik, visszatér. Dobosok közül nagy kedvencem Omar Hakim, Manu Katché, Gary Novak, Paco Sery és Borlai Gergő. Zenész előadók közül Bobby McFerrin, Richard Bona, Daniel Barenboim, Jordi Savall, Alanis Morissette és még sokan.

És mi a terved - mik a terveitek a jövőre nézve? Album? Háromszoros teltház az Arénában?

Szerencsére van elég játék, ami karbantartja a hangszertudásom és a színpadi jelenlétem, ezen kívül az otthoni munkálataimat is sikerült befejeznem, így most már nyitott tudok lenni egy új, komolyabb csapat befogadására. Nagyon várom az újabb kihívásokat, mert az elmúlt, kreatív munka nélküli pár év, és a belső munkák igen jók voltak arra, hogy fel tudjak tölteni és új irányokat vegyek a hangszeren is. • *Tóth Krisztián*

ÉRKEZŐ KOLLÉGÁK

SZEPTEMBER

Sebők Nikolett – Közfoglalkoztatási Osztály

Tompa Tünde – Számviteli Osztály

OKTÓBER

Böszörményi Sándor – Országos Vízelvezető Szolgálat

NOVEMBER

Hajduné Sipos Erika – Projekt Pénzügyi Osztály

Oláh Péter – Adattári Osztály

Szabó Zsolt Ferenc – Ellenőrzési Osztály

DECEMBER

Petrás-Fórizs Anna – Árvízvédelmi Osztály

Petró Éva – Költségvetési Osztály

Majoros Attila – Települési Vízgazdálkodási Osztály

A PSZICHOLÓGUS SZEREPE A SZERVEZETI KULTÚRÁBAN

Miért jó, ha van a szervezetben pszichológus?

A szervezetben dolgozó pszichológusnak az a sajátossága, hogy a szervezet része, megvan a „közülünk való” érzés, ismeri a szervezetet, annak felépítését, sajátosságait, ugyanakkor kívülről tud ránézni a helyzetekre, miközben érti, amit elmondanak neki. Emellett nem kell keresni egy szakembert, idegenhez fordulni, hanem megvan az a személy, akihez fordulhatsz.

És hogy mi mindenben tud segíteni egy pszichológus a szervezetben? Tud például munkahelyi légkör vizsgálatot lefolytatni; tud szociometriát készíteni, vagyis fel tudja térképezni egy adott szervezeti egységben a viszonyulásokat; képes munkaköri alkalmasság-vizsgálatot végezni, vagyis meg tudja állapítani, hogy mennyire lehet alkalmas egy adott személy egy adott munkakörre. Ezeket a feladatokat még nagyon sokáig lehetne sorolni.

Az egyén számára: tud tanácsot adni, ha elveszett egy élethelyzetben és nem tud merre tovább haladni – legyen ez az élethelyzet gyerekekkel, párkapcsolattal, családdal vagy akár a munkahellyel kapcsolatos.

A PSZICHOLÓGUSNAK AZ A NAGY ELŐNYE, HOGY KÉPES ELFOGULATLANUL VISSZAJELZÉST ADNI BÁRMILYEN HELYZETRŐL. OLYAN SZEMSZÖGBŐL KÉPES LÁTNI, AHOGYAN MÁS NEM MINDIG.

Jelenleg az OVF-ben mint pszichológus kétféle szerepet töltök be. Egyrészt a Belügyminisztérium által előírt vezető kiválasztási kompetenciamérés-eljárásban vagyok bizottsági tag, folytatok pszichológiai interjút és készítek összesített véleményt.

Másrészt – és ez egy teljesen különálló folyamat – tanácsadás keretében a kollégák fordulhatnak hozzám az életükben felmerülő bármilyen nehézséggel, melynek megoldásához segítséget nyújthatok számukra. A tanácsadás tartalma természetesen szigorúan titoktartás alá esik.

Vajon ciki vagy menő pszichológushoz járni?

Ma Magyarországon egyre többen fordulnak pszichológushoz, mert elakadtak egy élethelyzetben. Legyen szó akár gyermekük megsegítéséről, párjukkal való kapcsolatukról, munkahelyi elakadásokról vagy komolyabb, mélyebben gyökerező nehézségekről. A kisgyermek nagy része kíváncsisággal fordul a pszichológiai vizsgálatok felé. A kamaszok körében kifejezetten „sikk”

vagy éppen teljesen természetes pszichológushoz járni. Kivételek azért nyilván előfordulnak. Ahogy egyre idősebb az ember, úgy két út állhat előtte. Vagy kellemetlennek érzi, hogy nem tud egyedül megoldani egy helyzetet és segítséghez fordul, esetleg attól tart, hogy mások „bolondnak” tartják. Vagy eljut az önismeret és a személyiség egy olyan érettségi szintre, hogy az egyén képes belátni, hogy az, hogy segítséget kér nem szegénységi bizonyítvány, attól nem lesz kevesebb.

Remélem, hogy minél több ember eljut oda, hogy segítséget kérni nem ciki, nem kellemetlen, és attól az ember nem „bolond”, ellenkezőleg: egyfajta érettségre és bátorságra vall.

PSZICHOLÓGUSNAK LENNI HIVATÁS. EZT EGY ÉLETRE VÁLASZTJA AZ EMBER, AHOGYAN ÉN IS.

Továbbra is állok a kollégák rendelkezésére bármilyen kérdésben. Éljetek a lehetőséggel! • *Vörösné Beretvás Arianna*

